

Andrzej Źaki, M. Gryłowa

Tarnów - Góra św. Marcina

Informator Archeologiczny : badania 1, 371-372

1967

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

jak się wydaje duże znaczenie dla wyjaśnienia dziejów zamku. Wskazuje, że około połowy XIII-wieku w rozplanowaniu osady zaszły znaczne zmiany, które utrwaliły się i są czytelne w reliktach czternastowiecznych. Wtedy to od wschodniej strony drogi powstał mur obronny zamku.

Tuż pod ulicą zalegała gruba warstwa spalenizny (V) związana z pożarem. Pod nią, w warstwie VI, wystąpiły bardzo słabo zachowane konstrukcje domów plecionkowych. Warstwę, związaną z tym poziomem osadniczym cechowała znikoma ilość zabytków. W warstwach VII i VIII wystąpiły konstrukcje domów zrębowych. Znalaziona w nich ceramika pozwala datować ten poziom na koniec XI lub początek XII wieku.

Badania tegoroczne dostarczyły duże ilości ceramiki, kości zwierzęcych, łusek i kości rybich, oraz próbek botanicznych. Z zabytków na specjalną uwagę zasługuje ażurowa ozdoba odlana z cyny lub ołowiu, której centralnym punktem jest stylizowany ptak z rozpostartymi skrzydłami. Posa tym znaleziono paciorki szklane, bursztynowe, przedmioty żelazne i drewniane.

T A R N Ó W - Góra św.Marcina Konserwator Zabytków w Krakowie,
Towarzystwo Opieki nad Zabytkami w Tarnowie

Badania prowadzili: doc.dr Andrzej Zaki i M.Grylowa,
finansowały - WKZ w Krakowie i Tow. Opieki nad Zabytkami w Tarnowie.

Prace były kontynuacją badań stacjonarnych nad średnio-wiecznym Tarnowem, podjętych w r.1960. Skupiły się na wschod-

niej, węższej części zamczyska w Tarnowie (zwanego dziś Górą św. Marcina), kryjącej ruiny średniowiecznego zamku Spytka z Melsztyna oraz relikty fortyfikacji nowożytnych.

W obrębie górnej części tzw. zamku wysokiego, zbadano fragmenty nie przekopanych w latach ubiegłych warstw kulturowych, uzyskując szereg zabytków ruchomych (m.in. kilkanaście monet). Dokonano także ustaleń stratygraficznych, ważnych dla rekonstrukcji dziejów obiektu i doraźnych prac konserwatorskich.

W przyległej, od południa i wschodu, niższej części zamczyska rozwinięto badania na większą skalę i tu też uzyskano najważniejsze wyniki. Odsłonięto przede wszystkim dalsze partie ceglano-kamiennego budynku nowożytnego, zwanego w źródłach piśmiennych cekhauszem. Choć obiekt nie został jeszcze całkowicie odkopany, można już dziś stwierdzić, że jest najokazalszy w Polsce, i jeden z najbardziej oryginalnych w Europie, XVI-wieczny arsenał wzniesiony zapewne przez hetmana Jana Tarnowskiego. Mury ścian wielkiego budynku zachowały się do wysokości dwu kondygnacji, widoczne są okna strzelnic, korytarze itp.

Zupełnie nieoczekiwanym odkryciem jest natrafienie na dwa skarby monet z XV - XVII w., ukryte we wnękach korytarzyka arsenału. Jeden z nich liczy około 600, drugi 800 numizmatów.

T R O P I E, pow. Nowy Sącz

Wojewódzki Konserwator Zabytków w Krakowie

Badania prowadził mgr Stanisław Kozicki przy współpracy dr inż. arch. A. Grygorowicza, mgr A. Kozicki, J. Orłowski, finansował WKZ w Krakowie.

Badania o charakterze archeologiczno-architektonicznym